

פרח דוד



יו"ל ע"י מוסדות "מקדש לדוד" ישראל

בראשות ובנשיאות כ"ק מורנו ורבנו האדמו"ר רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א
בן הצדיק המלוב"ן רבי **משה אהרן פינטו** זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי **חיים פינטו** זע"א

כב' תשרי תשפ"ז 1357

שמחת תורה

ירושלים	תל אביב	חיפה	באר שבע
17:47	18:03	17:56	17:57
18:58	19:00	18:59	19:00
19:34	19:35	19:34	19:36



הילולא דצדיקא

כב' תשרי
רבי אהרן הלוי הורביץ
מח"ס 'עבודת הלוי'

כג' תשרי
רבי בנימין חדאד
מח"ס 'אמרות טהורות'

כד' תשרי
רבי יעקב יוסף מפולאנה
בעל ה'תולדות יעקב יוסף'

כה' תשרי
רבי משה סופר
ה'חתם סופר'

כו' תשרי
רבי אשר מטטולין

כז' תשרי
רבי יצחק הזקן
מבעלי התוספות

כח' תשרי
רבי אברהם אביכור



שכבות הציבור, שכולם היו באים ליטול עצה ממנו ולשמוע את דבריו, וזו אם כן הסיבה שפטריתו מובאת בסמיכות לענין זה המעביר מסר של אחדות.

עוד נראה שהתורה הקדושה היא זו שמאחדת את עם ישראל סביבה על ידי שלכולם יש חוקים ומשפטים זהים המקרבים אותם לבוראם. ועל דרך החידוד ניתן לומר שהמילה משה היא מלשון "לא ימוש מפני זרעך" (ישעיה נט, כא), שבכדי לשכן את הערבות ההדדית בין כלל עם ישראל כפי שלימדנו משה, יש לדבוק בתורה ולא למוש ממנה, היות ורק בכוחה להעניק תחושת אהבה ואחוה לכלל.

ביום שמחת תורה אין מוחין בידי מי שרוצה לעלות לתורה, וכל הרוצה לעלות לתורה מתירין בידו, כי מהות החג היא "ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל" (דברים לג, ה), על כן חובה לכבד כל אדם באשר הוא מבלי להתחשב ברמתו הרוחנית, וכל זאת כדי לשמר את תחושת האחדות שהיא זו המעניקה את הכוח לעם ישראל שנעשו לעם בעומדם לפני הר סיני כאיש אחד בלב אחד.

נאמר בספר ויקרא (כג, מ) "ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר" וגו', ודקדקה התורה וכתבה "ולקחתם לכם", אתם בעצמכם, שלא נחשב שכשם שיש מצוות שמותר לעשות על ידי שליח ושלוחו של אדם כמותו, כך גם במצות ד' מינים, שבהיות והם רומזים לאחדות וערבות של כלל ישראל, לכן היינו חושבים שאדם יכול לצאת ידי חובת המצוה על ידי כך שחברו ייטול עבורו. לכך נאמר "ולקחתם לכם", שעל כל אחד ליטול את המינים בעצמו, ורק על ידי כך יוכל לחוש את תחושת האחדות האמיתית.

ביום שמחת תורה חותמים בפרשת וזאת הברכה, ומיד פותחים בסימנא טבא בפרשת בראשית העוסקת בבריאת העולם ויצירת האדם עד ציווי שמירת השבת. ונראה לבאר את הקשר שיש בין הפרשיות, סמיכות זו באה ללמדנו שעל האדם לדעת שכל בריאת העולם ויצירתו הם בכדי שיחיה בדרך התורה ועל פיה, כשם שמשל כל חייו היו מוקדשים למען כלל ישראל ותורת ה' יתברך. ואמנם אין בכוחנו להגיע לדרגתו של משה שהיה חציו אדם וחציו מלאך, אך מכל מקום צריך שתהא בנו השאיפה להידמות למנהיגם של ישראל ככל האפשר, כי לולא השאיפה לעולם לא נוכל להידמות לו אף לא במעט.

ביום שמחת תורה בה מסיימים את התורה, אנו עוללים לבוא חלילה לידי תחושת ריקנות, שעתה אין בידינו תורה, לפיכך מתחילים אנו מיד לקרוא את פרשת בראשית על מנת להתעורר ולהתחדש.

אם האדם רוצה לזכות להתחדשות - עליו לדבוק בדרך התשובה אשר מחדשת ומטהרת את האדם. הפסוק (בראשית א, א) "בראשית ברא אלוקים" - סופי תיבותיו 'אמת', ללמדנו שהזכות לחיות בעולם הזה היא על ידי הכרה באמת התורה ובאמת המעשים, אם האדם פגם במעשיו וסטה מדרך הישר, עליו להכיר בכך ולשוב בתשובה שלימה.

ובשמחת תורה קוראים בפרשת בראשית את ענין השבת, היות והשבת והתשובה חד הם, והאדם הראשון שב בתשובה בשבת (עי' פדר"א יח) ועל ידי התשובה שעשה בשבת, הורה לנו שביום מקודש זה נפתחים שערי שמים לקבל את תשובת האדם בשמחה וברצון.

משניר לדוד

אחדות עם ישראל

"אשריך ישראל מי כמוך עם נושע בה' מגן עוזך ואשר חרב גאותך ויכחשו אויבך לך ואתה על במותימו דדורך" (דברים לג, כט)

פרשה זו הנקראת ביום חג שמחת תורה, מעוררת בי התרגשות עצומה בכל פעם שאני קורא אותה; משה רבנו רומז בדבריו לבני ישראל טרם מותו שכל יהודי ויהודי באשר הוא, מבלי להתייחס לרמתו הרוחנית, מיוחס לעם ישראל וקשור הוא לכרם בית ישראל.

חז"ל אומרים (ויק"ר ל, יב) שארבעת המינים רומזים לכלל ישראל, כאשר כל מין ומין מסמל דרגה מסוימת ביהדות, וכל המינים מאוגדים יחד לאגודה אחת, ללמדך שלמרות שיש בעם חשובים יותר וחשובים פחות, מכל מקום נאגדים כולם לאגודה אחת ומרכיבים את הד' מינים שהיינו את כלל עם ישראל.

ארבעת המינים מעבירים מסר של אחדות, שיש לכולם להיעשות אגודה אחת למרות ההבדל הקיים ביניהם, כיון שבכל לב יהודי מצוי ניצוץ העשוי להתעורר ביום מן הימים, ועל כן אסור לכבותו על ידי דחיית אדם שאינו מקפיד על קלה וחמורה, אלא אדרבה, יש לקרבו מתוך תקווה שיתעורר ויעשה תשובה.

משה רבנו לפני מותו רוצה לחדד את תחושת האחדות בקרב העם ולכן הוא מצא לנכון לומר לבני ישראל דברים אלו שיש בהם מסר של אחדות. ולכאורה קשה, אם אכן רצה משה לעורר בעם את תחושת השותפות והערבות של כל אחד כלפי רעהו, מדוע נקראת פרשה זו בשמיני עצרת - שמחת תורה, ולא בחג הסוכות שכאמור ארבעת המינים שבו מרמזים לאחדות בקרב כלל ישראל. ומה מקום יש להעברת מסר של אחדות ביום שאינו מתייחד בדווקא באחדות וערבות הדדית אלא ביום שמחת התורה?

ונראה לבאר, כי הדבר בא ללמדנו שיש להקפיד על האחדות של עם ישראל לא רק בימים המסוגלים לכן, אלא בכל השנה כולה. ולמרות שביום שמחת תורה כבר לא נוטלים ארבעת המינים הרומזים לאחדות, מכל מקום יש לשמר את תחושת הערבות ההדדית אף לאחר מכן, ומתוך תחושת הערבות והאחדות יזכו שהברכות כולם יתקיימו בהם.

עוד נראה להוסיף שחג שמחת תורה מאחד ומגבש סביבו את התורה הקב"ה ועם ישראל, כפי שנאמר "אורייתא עם ישראל וקודשא בריך הוא חד הוא" (עי' זוהר ח"ב צ, ב). בחג שמחת תורה עם ישראל מפזרים ורוקדים עם התורה הקדושה לפני הקב"ה, ובכך מבטאים את הקשר המשולש הזה שהוא קשר בר קיימא הקיים לעד.

נאמר בסוף הפרשה (דברים לד, ה) "וימת שם משה עבד ה' בארץ מואב על פי ה'". ונראה שמיתת משה מובאת בפרשה זו דווקא, על מנת שנלמד לקח ודוגמא ממושה שהיה באישיותו ובקומתו רוחו מנהיג, וחש חובה לחזק את תחושת הערבות בכלל עם ישראל, שהיה מוכן להימחות מספרו של הקב"ה ובלבד שעם ישראל יישאר בחיים (עי' שמות לב, לב). משה רבנו איחד סביבו את כל



במסילת נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

עושה מעשה בראשית

באחת השנים כאשר נזדמנתי לעיר טורונטו שבקנדה, דרשתי במקום בכולל 'ישמח משה' של מוסדותינו, שבראשותו עומד הרב פרוספרט לוגאסי שליט"א.

לאחר הדרשה הציעו לי בני המקום ללכת לבקר באתר הטבע המפורסם, הנקרא 'מפלי הניאגרה'. מפלי מים אלו הנדירים ביופיים נשפכים מגובה עצום ובעוצמה אדירה, ומוותירים רושם עז על כל רואיהם.

הביקור במפלים היה עבורי הפעם הראשונה בחיי שבה זכיתי לראות את יופי הבריאה בצורה חזקה כל כך, ומרוב התרגשותי מעוצמתם של המפלים - עמדתי על מקומי וברכתי בקול רם "עושה מעשה בראשית" בשם ומלכות.

באותם רגעים בהם עמדתי וצפיתי במים הרבים הנופלים מטה בשאון רב, חשבתי לעצמי שכל המים הללו שהתקבצו הנה באופן טבעי, ללא מגע יד אדם ונהיו לנהר אחד שוצף וגועש אשר נופל בכוח רב ובקול רעש גדול מגובה של מאות מטרים לתהום עמוקה - כל המראה המופלא הזה נמשך מבריאת העולם ועד ימינו אנו במשך אלפי שנים ללא הפסקה! עין לא ראתה מחזה מרומם כל כך שזועק כולו "מה רבו מעשיך ה'".

היו במקום עוד אלפי תיירים כמוני שבאו לחזות במראה נדיר זה. אך הם - בשונה ממני - באו כדי לראות, לצלם, ואחר כך לשוב לעיסוקיהם השונים. בעבורם היה זה עוד מראה טבעי בעולם שכביכול נוצר בטבע, והרי עליהם נאמר "עיניים להם ולא יראו אוזניים להם ולא ישמעו" (תהילים קטו, ה-ו).

מי שיש לו עיניים ראות, ואוזניים שומעות - לא יכול לחשוב ולו לרגע אחד שזהו הטבע לבדו ושאינן אדון לבירה, כי עצם קיומם של המפלים זועק אמונה!

ובהגיעי למסקנה זו התחלתי מיד לומר את המזמור "ברכי נפשי את ה'" (תהילים קד), בו הודיתי לה' על האיזון העדין שיצר בבריאה בין בעלי החיים לבני האדם, על שיצר את השמש הירח והכוכבים ליום וללילה ועל ששם גבול לים, וכך המשכתי להלל לשבח, לפאר לרומם להדר ולקלס למי שאמר והיה העולם.



במרה מפטירי

הפטרת השבוע:

"ויהי ככלות שלמה" (מלכים א ח)

הקשר לפרשה: מבואר שם ששלמה המלך שלח את העם לביתם בשמיני עצרת לאחר שחגגו את חג הסוכות בירושלים בגמר חנוכת הבית.



דברי חנמים

פרפראות לפרשה משולחנם של חכמי התורה

החסד נמצא כבר בהתחלה

בחג שמחת תורה החותם את שלשת המועדים שבהם הסתופפנו בצלו של קודשא בריך הוא ביראת ימי הדין ובגילת ענני הכבוד שבצלם הסתופפנו לצד האושפזין קדישין, נחל לקרוא את ספר בראשית שכדברי רבותינו בגמרא (סוטה יד, א); דרש רב שמלאי, תורה תחילתה גמילות חסדים וסופה גמילות חסדים. ועוד דרשו חז"ל במדרש רבה (קהלת, ז): גמילות חסדים בתורה, בראשה ובאמצעית ובסופה.

המהר"ל (נתיבות עולם' פ"ג) מביא כי מעלת החסד היא יסוד העולם ויסוד כסא הכבוד, כמובא במדרש על הפסוק "משכיל לאיתן האזרחי חסדי ה' עולם אשירה" (תהילים פט, א-ב).

אמרו לו לאיתן על מה העולם עומד? אמר להם על החסד, שנאמר (ישעיה טז, ה) "והוכן בחסד כיסא".

שואל המהר"ל: מדוע ה' חסד' הוא שסומך את הכסא ויתר מכל מדה אחרת של הקב"ה?! הרי לכאורה היה מסתבר יותר אילו ה'משפט' היה סומך את הכסא שהרי כסא שייך אל המשפט?!

ומבאר המהר"ל, כי העולם אי אפשר לו לעמוד במידת המשפט לפני הקב"ה אשר מדקדק כחוט השערה, ויתכן שלא יוכל האדם לעמוד במידת המשפט, נמצא שעלול להתמוטט כאותו כסא שאינו עומד בשווה אלא נוטה לכאן ולכאן.

כך העולם הזה, עלול להתמוטט אנה ואנה כי אפשר שיהיה קיים, אך גם אפשר שלא.

על כן אמרו: על מה העולם קיים, שלא יתמוטט? על החסד. כי מכיוון שהקב"ה מנהיג את העולם במידת החסד, אין לו התמוטטות, רק עומד תדיר מקיים בלי צד הטיה כלל. הוא שנאמר "עולם חסד יבנה".

כותב הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל ("יערות דבש" ח"א דרוש א): כאשר מזכיר אדם בתפלה "גומל חסדים טובים וזוכר חסדי אבות", יש לו לתת אל לבו כמה ראוי לאדם להיות חונן במעשיו וחסיד בדרכיו, להדמות קצת למדות הבורא, לזכור לאדם טובתו שהטיב לו, ואל יזכור לו שהרע לו, כמידת הקב"ה הזוכר מצוות ומעשים טובים, ומעביר ונושא עוון.

וראוי לתפוס מדתו של אברהם אבינו, שהטיב לכל, ופרסם מדתו של הקב"ה וטובתו בעולם, והכריז יחודו של מקום, וקבע דת אמת בפי כל הבריות, וכן ראוי לכל אדם.

ומוסיף היערות דבש: ואיך יעזי איש לומר "מגן אברהם", והוא אינו שם על לב ללכת בעקבותיו, לרחם כל נדח, ולפקח בכל עסקי כושל, ולקבל מה שיקרה לו, באהבה, אף שצריך להיות נע ונד בארץ, ויקרהו צרות רבות כמו שקרה לאברהם, והיה עם כל זה תמים עם ה' באמת ולב תמים.

הצדיק רבי סלמאן מוצפי זצ"ל רודף היה אחרי גמילות חסדים. משהתעורר ענין צדקה או חסד היה הראשון המזעיק והמארגן, ומשהגיעה העזרה והעסקנים פעלו, חזר ונתעטף בצניעותו.

בשנותיו האחרונות, ימים אחדים לפני ראש חודש, נותרו בכיסו סך 61 ל"י, ראה שיש לו בביתו מזון עד לראש חודש, החליט שסכום זה מיותר הוא ואין הוא שייך לחודש הבא, כי אין משאירין שכר חודש זה לחודש אחר. הלך לחנות וקנה בגדי ילדים, והביאם לבית תלמיד חכם המטופל בילדים קטנים.



קורא מום הלב

פיוט קדוש על אריכות הגלות בין
האומות, מקולמוסו הטהור של כ"ק
מרחבינו חיים פינטו הגדול זיע"א

סימן: חיים

לְעֻמָּתִי בֶן שְׁפָחָתִי, נֶצֶב לְרִיב אֶתִּי
קִשְׁתּוֹ דְּרוּכָה לִירוֹת תָּם, פֶּתְאוֹם בְּמִסְתָּרִים
הִנֵּה בְּנִיָּה בְּעֵתָם, צָר בְּדָבָרִים זָרִים
לְמִתְּ אֱלֻלִים עֲצָבָתָם, פְּזוּרִים בְּהָרִים

א-ל נֶאֱמָן הַר הַנִּסְמָן, הַמְּזֻמָּן.
תִּנְה, לְעֵם לֹא אֱלֹמָן.

חֲשִׁיתִי וְלֹא הִתְמַהֲמַתִּי, לַעֲבֹד עֲבֹדָתִי
וְדָבָר סוֹפְרִים וְחִידָתָם, הֲלֹא הֵם סְפוּרִים
נִפְשִׁי יִצְאָה עַל דְּבָרָתָם, עֲמִי הֵם צְרוּרִים
הֲלֹא הֵמָּה כְּמוֹ חוֹתָם, עַל לְבִי קִשּׁוּרִים

א-ל נֶאֱמָן הַר הַנִּסְמָן, הַמְּזֻמָּן.
תִּנְה, לְעֵם לֹא אֱלֹמָן.

יִצְאָתִי חוּץ לְמַחֲצִיתִי, עֲנִיָּה סֹעֲרָה
אֲנִי קֹשֶׁה בֵּין זָאֲבִים, וְרִשְׁעִים אֲכָזְרִים
וְיֵשׁ לִי כְּמֵה עֲרֵבִים, תְּמִימִים וְיִשְׁרִים
הֲלֹא הֵמָּה כְּתוּבִים, מִלְּדִי הַעֲבָרִים

א-ל נֶאֱמָן הַר הַנִּסְמָן, הַמְּזֻמָּן.
תִּנְה, לְעֵם לֹא אֱלֹמָן.

יֹקֵם אֲכָזָר בֶּן אֲמִתִּי, בִּזְעֵם וְעִבְרָה
וְעִמָּה קָהֵל נְדִיבִים, יְאִירוֹ בְּמֵאוֹרִים
מִה לָּהֶם עוֹד לַעֲצָבִים, אִיָּה קֵץ הַדְּרוּרִים
אֲרָה וְהֵם בְּיַד שׁוֹבִים, נִתְּנִים וּמְסוּרִים

א-ל נֶאֱמָן הַר הַנִּסְמָן, הַמְּזֻמָּן.
תִּנְה, לְעֵם לֹא אֱלֹמָן.

מִי יִתֵּן אֲשׁוֹב אֶל בֵּיתִי, עִיר הַמַּעֲטִיָּה:
מַעֲלוֹתֶיהָ מְרֵבִים, כְּמֵה מִפְּאָרִים:
בִּימִינָהּ תִּקְבֹּל שְׁבִים, טְהוּרִים וְשִׁמּוּרִים:
וְשִׁכְּף חֲמִתָּהּ עַל אוֹיְבִים, הַשִּׁקְמוּ תְּמִירוּרִים:

א-ל נֶאֱמָן הַר הַנִּסְמָן, הַמְּזֻמָּן.
תִּנְה, לְעֵם לֹא אֱלֹמָן.



מן האוצר

ממושנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דוד תיקן נשמת אדם בתורת משה

"תורה צוה לנו משה מורשה קהילת יעקב" (דברים לג, ד)

התורה כולה מיוחסת על שמו של משה רבנו, כפי שנאמר (מלאכי ג, כב) "זכרו תורת משה עבדי". ומוסיפים חז"ל שפרשת 'וזאת הברכה' קרויה במיוחד על שמו של משה רבנו ע"ה, על שם הפסוק האמור בה "תורה צוה לנו משה".

פרשת וזאת הברכה שהינה על שמו של משה, נקראת ביום שמחת תורה החל אחרי הושענא רבא שהוא כנגד דוד המלך.

ויש להבין מהו הקשר בין דוד המלך למשה רבנו שבעבורו תיקנו את החג על שמו של דוד סמוך לפרשה הקרויה על שמו של משה?!

ונראה לבאר, דוד המלך אהב עד מאוד את התורה הקדושה, כפי האמור בתהלים (קיט, צז) "מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי", ואילו משה רבנו הוא סמל התורה, שהרי מסר נפשו בכדי להורידה מן השמים ולהעניקה לבני ישראל (עי' ילקו"ש דברים).

המתבונן יראה שראשי התיבות של דוד ומשה, עם הכולל, עולים כנגד המילה 'אדם'. וכידוע אדם הראשון הקציב לדוד המלך שבעים שנה מאלף שנותיו, לאחר שנוכח לראות שדוד עתיד למוט ביום שבו ייוולד, ומכיוון שחס על נשמה נעלה זו, החליט להעניק לה משנותיו (ילקו"ש בראשית מא). נמצא אם כן שדוד המלך שהשלים את שנותיו של אדם הראשון, הביא על ידי כך תיקון לנשמת אדם הראשון שחטא בעץ הדעת.

וכיצד זכה דוד להביא תיקון לנשמת אדם הראשון? על ידי שלמד תורה הקרויה על שמו של משה רבנו.

נמצא אם כן שגם למשה רבנו ישנו חלק בתיקון נשמתו של אדם הראשון, שלולא התורה הקרויה על שמו, לא היה בכוחו של דוד להביא לתיקון חטא עץ הדעת. וזהו אם כן הקשר בין דוד המלך למשה רבנו, שבזכות שניהם הובא תיקון ומזור לנשמת אדם הראשון.

ועיין בספר 'נחל שורק' להרב החיד"א הקדוש (הפטרות, הפטרת חיי שרה א) שמקשה על הפסוק (מלכים א; א, א) "והמלך דוד זקן בא בימים", וכי דוד זקן היה, הרי נפטר בגיל שבעים?

ומתוך על כך, שדוד המלך נקרא 'זקן' משום שבא להשלים את שנותיו של אדם הראשון שחי תשע מאות ושלשים שנה, ודוד המלך השלים את שנותיו לאלף, על כן נחשב כאילו דוד עצמו חי גם הוא אלף שנים.

גם סופי התיבות של הפסוק "דוד (זקן) בא בימים", עולים כנגד אדם. עד כאן דבריו.

והנה דבר פלא. יום שביעי של סוכות הוא כנגד דוד המלך, וביום שמחת תורה מסיימים את התורה העוסקת בפטירת משה רבנו, ומתחילים מיד את ספר בראשית שבו קוראים על בריאת העולם ואדם הראשון. הרי לנו קשר ברור בין דוד המלך לאדם הראשון ומשה רבנו.

נצור ראשונך



הרכילות מעוררת מדנים

איסור רכילות נחשב גם כשהדברים לא נאמרו בפני המדובר עליו.

כגון, האומר בפני חברו: כך וכך שמעתי על ראובן, שהיה אומר על שמעון. כי דברים כאלו גורמים, אם נשמעו איש מפי איש, לעורר מדנים בין ראובן האומר ובין פלוני הנאמר עליו.



אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה"
לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

מסאן בוחבט היה אחד הסוחרים היהודיים הגדולים בעיר מוגאדור. עסקיו התפשטו על פני תחומים רבים, והוא ראה הצלחה במעשה ידיו. שנה אחת, קודם חג הסוכות יצא לעיר סמוכה כדי לרכוש שם אתרוגים, ולמכור אותם במוגאדור.

בהיותו בדרך חזרה למוגאדור, התנפלו עליו שודדי דרכים, וביקשו לגזול את כל כספו ואף להרוג אותו. מוסאן נדר נדר, כי אם יינצל מהם, הרי שיתן לרבי הדאן סך של 500 דורו, שהיו מוצנעים בכיסו. ואכן, זכותו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א עמדה לו והוא ניצל מהשודדים.

בהגיעו חזרה למוגאדור, התחרט מוסאן על הנדר שנדר בעת צרתו ועל כך שהוא נדר סכום כה גדול עבור רבי הדאן. לכן החליט לתת לרבי הדאן סכום קטן יותר ממה שנדר. באותו לילה נגלה רבי חיים פינטו לבנו רבי הדאן, וסיפר לו את כל מה שקרה לסוחר מסאן בוחבט, והורה לו שלא יקבל מהסוחר סכום פחות מ- 500 דורו, כפי נדרו אשר נדר.

הסוחר הגיע לביתו של רבי הדאן, ובידו 100 דורו, וחמש אתרוגים. רבי הדאן הודה לסוחר מאד על האתרוגים שהביא לו, אבל בראותו את הכסף אמר לסוחר חד משמעי: לא אקח ממך פחות מ- 500 דורו, שהרי כך נדרת לתת.

הסוחר הביע את תדהמתו מדברי הרב; מנין לו לרב מה נדרתי ומה הבטחתי לתת?

רבי הדאן סיפר לו בדיוק את כל אשר קרהו בדרך ואת הנדר שנדר, והוסיף לומר לו; אבי, רבי חיים נגלה אלי בלילה וסיפר לי הכל. ולכן, עליך לתת לי בדיוק 500 דורו.

ללא אומר ודברים הוציא הסוחר מכיסו עוד 400 דורו נוספים ונתן אותם לרבי הדאן.

רבי הדאן החזיר לו את כל הכסף לא לפני שהשמיע בפניו דברי מוסר ותוכחה: "הנה נאמר בפסוק 'טוב אשר לא תדור משתדור ולא תשלם'. אם נודרים חייבים לקיים בדיוק את מה שנודרים. ואם לא רוצים לתת, צריכים לומר בלשון נדבה ולא בלשון נדר". ואולם, לאחר מכן החזיר לו רבי הדאן את כל הכסף.

זכור לטוב



מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

דבר אחר, לראש אשמורות, אפילו עיר קטנה שבישראל שיש בה תורה, טובה לפני הקב"ה יותר משומרון שאין בה תורה, שנאמר אנכי שלומי אמוני ישראל וגו' אפילו עיר קטנה.

מכאן אמרו אם יש בו באדם דרך ארץ ומקרא בלבד מוסרין לו מלאך אחד לשמרו, שנאמר (שמות כ"ג) "הנה אנכי שולח מלאך לפניך לשמורך" וגו'. קרא אדם תורה נביאים וכתובים, מוסרים לו שני מלאכים, שנאמר (תהלים צ"א) "כי מלאכיו יצוה לך לשמורך בכל דרכיך". אבל קרא אדם תורה נביאים וכתובים ושנה משנה ומדרש הלכות ואגדות ושמש ת"ח, הקב"ה משמרו בעצמו.

משלו משל למה הדבר דומה?

למלך שהיה מהלך בדרך ובנו עמו, הולך במדבר בנו עמו, וכיון שהגיעו לחמה ולשרב עמד אביו עליו בחכמה מדווקה של חמה ועשה צל לבנו כדי שלא יגיע בו החמה והשרב. וכן הקב"ה שנאמר (תהלים קכ"א) "ה' שומרך ה' צלך על יד ימינך".

אבי שבשמים, יהא שמך הגדול מבורך לעולם ולעולמי עולמים ותהא לך קורת רוח מישראל עבדיך בכל מקומות מושבותם, שאלמלא לא כתבת ואמרת הדבר הזה מי יכול לכותבו ולאומרו כמו שאמרת, שנאמר "הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל".

משלו משל למה הדבר דומה?

למלך בשר ודם שהיה יושב על כסאו וכלי זהב מונחין לפניו, והיו עליהם תאנים וענבים רימונים ואגוזים תמרים וגרוגרות תפוחים ואתרוגים, וישב עליהם ובררם והניחם תאנים וענבים בפני עצמן, רימונים ואגוזים בפני עצמן, תמרים וגרוגרות בפני עצמן, תפוחים ואתרוגים בפני עצמן. עד שהוא נפנה לכאן ולכאן באתה הרוח ובללה אלו לאלו, שוב ישב עליהן ובררן כל אחד ואחד בפני עצמן, עד שהוא נפנה לכאן ולכאן באתה הרוח ובללה אלו לאלו.

וכך שנו חכמים במשנה; עשרה יוחסים עלו מבבל, כהנים לויים וישראלים גרים חרורי חללים ממזרים ונתינים שתוקים ואסופים, אם הניח הקב"ה את ידו מישראל שנים ושלשה דורות זה אחר זה היו מתערבין אלו העשרה זה בזה והיו כשאר עמים, ואתם כפויי טובה מפני מה אין אתם מודים ומברכין ומשבחין לאביכם שבשמים שתפש אתכם בשתי ידי על שתי זרועותיו והזהיר אתכם שלא תבאו לידי פסול, שנאמר (ישעיה מ"ב) "אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן ותהלתי לפסילים", ומפני מה אתם עושים דברים מכוערים ודברים שאינן ראויין ומבעטים ביסורין הבאין עליכם, אבל מה אעשה כבר גזרתי עליכם שאתם תהיו בני ועבדי, שנאמר (שמות ד) "בני בכורי ישראל", ואומר (דברים י"ד) "בנים אתם לה' א-להיכם", ואומר (ויקרא כ"ה) "כי לי בני ישראל עבדים", ואומר (ירמיה ט) "לכן כה אמר ה' צבאות הנני צורפם ובהנתיים" וגו'. ואומר (מלאכי ג) "וישב מצרף ומטהר כסף וטהר את בני לוי וזקק אותם כזהב וככסף והיו לה' מגישי מנחה בצדקה".

פעם אחת הייתי מהלך בתוך הגולה שבבבל ונכנסתי לעיר גדולה של ישראל ואין שם עכו"ם כלל, ומצאתי שם מלמד תינוקות אחד וישבו לפניו מאתים נערים שרובן בני שמונה עשרה שנה ובני עשרים שנה, ולשנה האחרת חזרתי לשם ומצאתי את התלמידים ואין רבם ביניהם אלא בן אחד בלבד שהוא היה בן בן בנו, שבשביל מעשיהם המקולקלים של אותן נערים מת רבן ומתה אשתו ומת בנו ומתו כל הנערים שרובן בני שמונה עשרה ובני עשרים ולא נשתיירו רק הקטנים, והייתי בוכה ומתאנח עליהם עד שבא אלי מלאך מן השמים ואמר לי מפני מה אתה בוכה ומתאנח? אמרתי לו וכי לא אבכה ואתאנח על אלו שבאו לידי מקרא ומשנה ועכשיו הלכו להם והיו כלא היו, ואמר לי לא יפה עשית שאתה בוכה ומתאנח עליהם, אמרתי לו מפני מה? ואמר לי שהן היו עושין דברים מכוערים ודברים שאינן ראויין ומקולקלין בעצמם והן לא היו יודעין בעצמן שהמיתה משגת.



טעמו וראו כי טוב ה'

בסיעתא דשמיא, מעתה ניתן להאזין לשיעורי מורנו ורבנו כ"ק האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א בעברית, אנגלית, צרפתית וספרדית
באתר קול הלשון ובמספר ישיר:

0733-718-144

מסודר לפי פרשות השבוע, חגים ונושאים שונים

לקבלת דבר תורה יומי

מאת מורנו ורבנו

כ"ק האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

ניתן לשלוח הודעה

צרפתית

+972587929003

אנגלית

+16467853001

עברית

+972585207103

ספרדית

+541141715555